

ಹಣ್ಣುರಾಜನಿಗೆ ಜಿಗಿಹುಳು ಕಾಟ

ಸುಜಯ ಹುರಳಿ, ಆರ್. ಎಸ್. ಗಿರಡ್ಡಿ ಮತ್ತು ಜಿ. ಎಸ್. ಚಂದ್ರಶೇಖರ್

ಕೃಷಿ ಕೀಟಶಾಸ್ತ್ರ ವಿಭಾಗ, ಕೃ.ವಿ.ವಿ. ಧಾರವಾಡ-೫೮೦ ೦೦೫

(☎: ೯೪೪೯೬೧೩೨೪೮)

ಮಿಂಚಂಚೆ: morphosis77@gmail.com)

“ಮಾಡಿನ ಚಿಗುರು ಹಾಗೂ ಹೂಗೊಂಚಲುಗಳ ಮೇಲೆ ಬರುವ ಈ ರಸ ಸೀರುವ ಕೀಟ ಬೆಳೆಗೆ ಶೇ. ೩೦ ~ ೫೦ ರಷ್ಟು ಹಾನಿಯನ್ನುಂಟುಮಾಡಬಲ್ಲವು. ಇವು ಹೂಗೊಂಚಲು ಹಾಗೂ ಚಿಗುರು ಬರುವ ಕಾಲಕ್ಕೆ ನರಿಯಾಗಿ ಬೆಳೆಯ ಮೇಲೆ ಅಧಿಕ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ವೃದ್ಧಿಯಾಗುತ್ತವೆ. ಈ ಕೀಟದ ಅಸ್ತರೆಗಳು ಮತ್ತು ಬೆಳೆದ ಕೀಟಗಳು ಚಿಗುರು ಹಾಗೂ ಹೂಗೊಂಚಲುಗಳಿಂದ ರಸವನ್ನು ಸೀರುವುದರಿಂದ, ಹೂಗೊಂಚಲುಗಳು ಮತ್ತು ಚಿಗುರು ಬಾಡಿ ಒಣಗಿ, ಕೇವಲ ಕಡ್ಡಿಗಳು ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ.....”

ಮಾವು “ಹಣ್ಣುಗಳ ರಾಜ” ಎಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಯಾಗಿದ್ದು, ಹೆಚ್ಚು ಆದಾಯಕೊಡಬಲ್ಲ ಪ್ರಮುಖ ಬೆಳೆಯಾಗಿದೆ. ಜಿಗಿಹುಳು, ಕಾಂಡ ಕೊರೆಯುವ ಹುಳು, ಓಟೆ ಮೂತಿ ಹುಳು, ಹಣ್ಣಿನ ನೋಣಗಳು, ಶಲ್ಕ ಕೀಟ, ಸುಳಿ ಕೊರೆಯುವ ಹುಳು, ಎಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಗಂಟುಗಳನ್ನುಂಟು ಮಾಡುವ ಹುಳು ಮತ್ತು ಬೂಷ್ಟು ತಿಗಣೆಗಳು ಮಾವು ಬೆಳೆಗೆ ಮಾರಕವಾಗಿವೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಕೀಟಗಳು ಹೆಚ್ಚು ಆರ್ಥಿಕ ನಷ್ಟವನ್ನುಂಟು ಮಾಡುವವು. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ “ಮಾವಿನ ಹೂಗೊಂಚಲುಗಳ ಜಿಗಿಹುಳುಗಳು” ಬಹಳ ಹಾನಿಮಾಡುತ್ತವೆ. ಈ ಕೀಟದ ವಿವಿಧ ಬಗೆಗಳು ಈ ಕೆಳಗಿನಂತಿವೆ

* ಇಡಿಯೋಸ್ಪೋಪಿಸ್ ನಿವಿಯೋಸ್ಪಾರ್ಡಸ್: ಜೂನ-ಅಕ್ಟೋಬರ್ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಮಾವಿನ ಚಿಗುರು ಹಾಗೂ ಹೂಗೊಂಚಲುಗಳ ಮೇಲೆ ಕಂಡು ಬಂದು ಮಾವಿನ ಹೂಗಳಿಗೆ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಾನಿಯನ್ನುಂಟು ಮಾಡುತ್ತದೆ.

* ಇಡಿಯೋಸ್ಪೋಪಿಸ್ ಕ್ಲೈಪಿಯಾಲಿಸ್: ಅತಿ ಚಿಕ್ಕದಾಗಿದ್ದು ಜನವರಿ - ಫೆಬ್ರವರಿ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಅಧಿಕ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಚಿಗುರೇಲೆ ಮತ್ತು

ಹೂಗೊಂಚಲುಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಇದು ವರ್ಷದ ಎಲ್ಲಾ ಕಾಲಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಗಿಡಗಳ ಮೇಲೆ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.

* ಅಮ್ರಿಟೋಡಸ್ ಅಟ್ಲೆನ್ಸೋನಿ: ಈ ಕೀಟವು ವರ್ಷವಿಡೀ ಕಾಂಡ ಮತ್ತು ದಪ್ಪವಾದ ಗೆಣ್ಣುಗಳ ಮೇಲೆ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಮಾವಿನ ಜಿಗಿಹುಳುಗಳಲ್ಲಿಯೇ ದೊಡ್ಡ ಗಾತ್ರವಿರುವ ಈ ಕೀಟವು ಹೂಗೊಂಚಲುಗಳಿಗೆ ಅಷ್ಟೊಂದು ಹಾನಿಕರವಲ್ಲ. ಇದು ಚಿಗುರೇಲೆ ಹಾಗೂ ಹೂಗೊಂಚಲುಗಳಲ್ಲಿ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಮೂರು ಸಲ ವಂಶಾಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗಬಲ್ಲದು.

ಪ್ರೌಢ ಹೆಣ್ಣು ಕೀಟವು ಸುಮಾರು ೨೦೦ ಮೊಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಎಳೆಯ ಕಾಂಡಗಳಲ್ಲಿ, ಎಲೆ ಮತ್ತು ಮೊಗ್ಗುಗಳನ್ನು ಸೀಳಿ ಬಿಡಿ ಬಿಡಿಯಾಗಿ ಇಡುವುದು. ಮೊಟ್ಟೆಗಳು ೪ ರಿಂದ ೬ ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿ ಒಡೆದು, ಅಪ್ಸರೆಗಳು ಹೊರಬರುತ್ತವೆ. ಇವು ಮೊದಲು ಬಿಳಿಬಣ್ಣದ್ದಿದ್ದು, ಕ್ರಮೇಣ ಕಂದುಬಣ್ಣವನ್ನು

ತಾಳುತ್ತವೆ. ನಂತರ ೧೦ ರಿಂದ ೧೮ ದಿವಸಗಳ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ೪ ರಿಂದ ೫ ಸಲ ಪೊರೆಬಿಟ್ಟು ಪ್ರಾಯಸ್ಥ ಕೀಟಗಳಾಗುತ್ತವೆ. ಈ ಕೀಟಗಳ ವಂಶಾಭಿವೃದ್ಧಿಯು ಮಾವು ಹೂಬಿಡುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಏಪ್ರಿಲ್-ಮೇ ತಿಂಗಳುಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಪ್ರಾಯಸ್ಥ ಕೀಟಗಳೇ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ನಂತರ ಮಳೆಬಿದ್ದ ಕೂಡಲೇ ಇವುಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿ, ಜುಲೈ ತಿಂಗಳಿನಿಂದ ಜನವರಿ ತಿಂಗಳವರೆಗೆ ಇವು ಜಡವಾಗಿದ್ದು ಎಲೆ ಹಾಗೂ ತೋಟಗಳಲ್ಲಿ ಅಡಗಿಕೊಂಡಿರುತ್ತವೆ.

ಮಾವಿನ ಚಿಗುರು ಹಾಗೂ ಹೂಗೊಂಚಲಿನ ಮೇಲೆ ಬರುವ ಈ ರಸ ಹೀರುವ ಕೀಟ ಬೆಳೆಗೆ ಶೇ. ೩೫ - ೫೫ ರಷ್ಟು ಹಾನಿಯನ್ನುಂಟುಮಾಡಬಲ್ಲವು. ಇವು ಹೂಗೊಂಚಲು ಹಾಗೂ ಚಿಗುರು ಬರುವ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಬೆಳೆಯ ಮೇಲೆ ಅಧಿಕ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ವೃದ್ಧಿಯಾಗುತ್ತವೆ. ಈ ಕೀಟದ ಅಪ್ಪರೆಗಳು ಮತ್ತು ಬೆಳೆದ ಕೀಟಗಳು ಚಿಗುರು ಹಾಗೂ ಹೂಗೊಂಚಲುಗಳಿಂದ ರಸವನ್ನು ಹೀರುವುದರಿಂದ, ಹೂಗೊಂಚಲುಗಳು ಮತ್ತು ಚಿಗುರು ಬಾಡಿ ಒಣಗಿ, ಕೇವಲ ಕಡ್ಡಿಗಳು ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಹೂಗೊಂಚಲು ರೆಂಬೆಯ ಮೇಲೆ ಕಪ್ಪಾಗಿ ಹೂಗಳು

ಸುಟ್ಟಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಇವು ಸಿಹಿ ಅಂಟು ಪದಾರ್ಥವನ್ನು ವಿಸರ್ಜಿಸುವುದರಿಂದ ಎಲೆಗಳ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದು ಕಪ್ಪು ಬೂಸ್ಟ್ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ. ಎಲೆಗಳ ಮೇಲೆ ಬೆಳೆದ ಈ ಬೂಸ್ಟ್ ದ್ಯುತಿಸಂಶ್ಲೇಷಣೆ ಕ್ರಿಯೆಗೆ ಅಡ್ಡಿಯನ್ನುಂಟುಮಾಡುತ್ತದೆ. ಹೆಣ್ಣು ಜಿಗಿಹುಳುಗಳು ತಮ್ಮ ಮೊಟ್ಟೆಗಳನ್ನಿಡಲು ಎಲೆಗಳ ಮಧ್ಯಮ ದಿಂಡು, ಹೂಗೊಂಚಲು ಹಾಗೂ ಹೂಗಳ ಮೇಲೆ ತಮ್ಮ ಅಂಡನಾಳದಿಂದ ಚುಚ್ಚಿ ಸೀಳುವುದರಿಂದ ಹಾನಿಯನ್ನುಂಟು ಮಾಡುತ್ತವೆ. ಇದರಿಂದ ಎಲೆಗಳು ಮುದುಡುತ್ತವೆ. ಈ ರೀತಿ ಬಾಧೆಗೊಳಗಾದ ಮಾವಿನ ಗಿಡಗಳು ಕೆಲವೇ ಹಣ್ಣುಗಳನ್ನು ಬಿಡುತ್ತವೆ. ಅಲ್ಲದೇ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷವೂ ಈ ಕೀಟದ ಬಾಧೆಯಿರುವ ತೋಟಗಳಲ್ಲಿ ಮಾವಿನ ಮರಗಳ ದೇಹಶಕ್ತಿಯು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿ ಮುಂದೆ ಫಲಬಿಡುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಕ್ರಮೇಣ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ.

ನಿರ್ವಹಣೆಗಾಗಿ ಮಾವಿನ ತೋಟವನ್ನು ಸ್ವಚ್ಛವಾಗಿಟ್ಟು, ನೀರು ನಿಲ್ಲದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಪ್ರತಿ ಎಕರೆಗೆ ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಮಾಡಿದಷ್ಟು ಗಿಡಗಳನ್ನು ನೆಡಬೇಕು, ಹೂ ಬಿಡುವಾಗ ಮತ್ತು ಹೂಬಿಟ್ಟ ನಂತರ ಪ್ರತಿ ಲೀಟರ್ ನೀರಿಗೆ ೧.೨೫ ಮಿ.ಲೀ. ಮೊನೋಕ್ರೋಟೋಫಾಸ್ ಅಥವಾ ೪ ಗ್ರಾಂ. ಕಾರ್ಬರಿಲ್ ಅಥವಾ ೦.೫ ಮಿ.ಲೀ. ಫಾಸ್ಪಾಮಿಡಾನ್ನು ಬೆರೆಸಿ ಬೆಳೆಗೆ ಸಿಂಪಡಿಸಬೇಕು.

ರೈತರಿಗೆ ಸಲಹೆಗಳು

ಬಿಸಿಲಿನ ಬೇಗೆಯಿಂದ ಬಳಲಿರುವ ಎತ್ತುಗಳನ್ನು ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ಬಳಸುವಾಗ, ಸತತವಾಗಿ ದುಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದರ ಬದಲು ಶ್ರಮದ ಮಧ್ಯೆ ವಿಶ್ರಾಂತಿಯ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿರುತ್ತದೆ. ಬೆಳಗಿನ ಜಾವ ಆದಷ್ಟು ಬೇಗನೆ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಮಾಡಿ ಎರಡು ಮೂರುತಾಸುಗಳ ನಂತರ ಒಂದರ್ಧಘಂಟೆಯ ವಿರಾಮವು ಎತ್ತುಗಳನ್ನು ಆಯಾಸದಿಂದ ಮುಕ್ತಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ. ಪುನಃಶ್ಚೇತನಗೊಳ್ಳುವ ದುಡಿಯುವ ಎತ್ತುಗಳು ಮತ್ತಷ್ಟು ಸಮರ್ಥವಾಗಿ ಕೆಲಸ ನಿರ್ವಹಿಸಬಲ್ಲವು. ಮದ್ಯಾಹ್ನದ ಉರಿಬಿಸಿಲಿನಲ್ಲಿ ದುಡಿಸುವುದು ಸರ್ವಥಾ ಸಲ್ಲದು. ಸಾಯಂಕಾಲದ ಇಳಿ ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಮತ್ತೆ ಮೂರುನಾಲ್ಕು ಘಂಟೆ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಹಚ್ಚಬಹುದು. ತಣ್ಣೀರಿನ ಸ್ನಾನವು ಬಿರು ಬಿಸಿಲಿಗೆ ಸೂಕ್ತ ಉಪಚಾರವಾಗಿದೆ. ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಕೊರತೆಯಾಗದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.